

Eindadvies Toekomst Landgoed Paleis Soestdijk (juni 2020)

Afzender: De gezamenlijke klankbordgroepen van omwonenden en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties

Zo'n vijftig participanten, verdeeld over drie klankbordgroepen, hebben zich het afgelopen jaar tijdens diverse bijeenkomsten gebogen over de toekomst van Landgoed Paleis Soestdijk. Dat deden zij aan de hand van onderzoeken naar en presentaties over mobiliteit, evenementen, natuur, parkeren en cultuurhistorie. In de eerste bijeenkomsten stonden presentaties meer centraal. De aanwezige ambtenaren van de betrokken bestuursorganen en medewerkers van de eigenaar konden antwoorden geven op vragen en ingaan op de suggesties van de leden van de klankbordgroepen. Bij latere bijeenkomsten was er meer ruimte voor onderling debat en meningsvorming. Begin juni stond het voorontwerpbestemmingsplan centraal. De participanten hebben ter voorbereiding van de acht bijeenkomsten tientallen rapporten gelezen, waaronder het voorontwerpbestemmingsplan met ruim 700 pagina's. Dit Eindadvies beschrijft de belangrijkste uitkomsten van het participatieproces. Het advies kan het gemeentebestuur benutten bij de besluitvorming over het bestemmingsplan en de te verlenen vergunningen, het provinciebestuur bij besluitvorming over de herinrichting van de Amsterdamse Straatweg en de besluiten over natuurbehoud en -ontwikkeling en de eigenaar bij investeringsbeslissingen en de exploitatie van het landgoed. Liever hadden de klankbordgroepen gezien dat hun aanbevelingen onderdeel waren geweest van het voorontwerp bestemmingsplan.

Samenvatting

De vijf belangrijkste onderdelen van het advies die de klankbordgroepen met betrekking tot het voorontwerpbestemmingsplan en het verdere proces onder de aandacht van de gemeenteraad van Baarn en de eigenaar van Landgoed Paleis Soestdijk willen brengen, betreffen:

1. Aantal en soort evenementen, zoals weergegeven in het voorontwerpbestemmingsplan, is naar het oordeel van de klankbordgroepen te ruimhartig en sluit niet aan bij de toelichting die de eigenaar diverse malen in de klankbordgroepen heeft gegeven. De gegeven regeling is globaal van aard en de daarbij opgenomen tabel scheidt ook verwarring. De regeling sluit bovendien niet aan op de regeling voor evenementen in de APV. De zorgen van de klankbordgroepen liggen vooral bij het grote aantal evenementen, de grote hoeveelheden bezoekers en de evenementen met versterkt geluid waarbij de toegelaten geluidsnormen worden overschreden. Kleinschaligheid die de vorstelijke omgeving aan kan en geen extra belasting voor natuur en milieu moet het uitgangspunt zijn. Er mogen niet meer dan twaalf dagen per jaar evenementen met versterkt geluid plaatsvinden, waarbij de toelaatbare geluidwaarden worden overschreden. Grote evenementen zonder versterkt geluid (max. 10.000 bezoekers) (categorie 3) mogen slechts één keer per jaar worden gehouden. De klankbordgroepen bepleiten dat de precieze omvang van de evenementen (in bezoekersaantallen), de hoeveelheid in dagen per jaar en de toegelaten geluidsniveaus in de regels van het bestemmingsplan worden vastgelegd. De klankbordgroepen vinden dat de ongeclausuleerde wijzigingsbevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders, om zelfstandig het aantal evenementen en geluidsniveaus naar boven toe bij te stellen, moet worden geschrapt. Op die manier houdt de gemeenteraad zelf nadrukkelijk een vinger aan de pols en kan het college de omvang en het aantal evenementen niet ongecontroleerd naar boven bijstellen.

2. Een volgende discrepantie tussen de regels van het voorontwerpbestemmingsplan en de bijgevoegde toelichting, betreft het parkeren op het weiland langs de Praamgracht. In de toelichting

wordt aangegeven dat bij grote bezoekersaantallen het parkeren aldaar zal plaatsvinden. Parkeren is op grond van het geldende bestemmingsplan ter plaatse niet toegelaten. Nu het weiland niet in het plangebied is opgenomen, wordt met het voorontwerp geen juridische basis geboden waarmee parkeren daar mogelijk wordt gemaakt. De overgrote meerderheid van de leden van de klankbordgroepen handhaaft overigens het standpunt uit het 1^e trap advies dat het weiland langs de Praamgracht geen geschikte plek is om te parkeren en liever teruggegeven zou moeten worden aan de natuur, bijvoorbeeld als NNN-compensatie. Het weiland vormt immers onderdeel van de natuurlijke verbindingzone naar de Eem.

3. De inrichting van de Amsterdamsestraatweg dient te worden aangepast, waarbij fysieke ingrepen en trajectcontrole er voor moeten zorgen dat er een uniform snelheidsregime op de provinciale weg gaat gelden wat ook wordt nageleefd. Dit komt zowel de veiligheid als de geluidhinder die omwonenden ondervinden ten goede. Zowel de gemeente Baarn als de gemeente Soest zouden hier nadrukkelijk bij de provincie op moeten aandringen. Het advies van de klankbordgroepen is ook om een ongelijkvloerse verbinding voor voetgangers en fietsers tussen Parade en Paleis te creëren. Vanzelfsprekend moet hiervoor financiële dekking in het plan zijn.

4. Behoud en versterking van de bestaande natuur, rust en biodiversiteit, dienen in het gehele gebied, zowel binnen als buiten het landgoed, leidend te zijn. Zowel de eigenaar dient hierop in te zetten op basis van een uitgewerkt natuurbeheerplan alsook de gemeente Baarn en de provincie door regelmatige monitoring door een onafhankelijke partij en bijsturing daar waar nodig. Leden van de klankbordgroepen bieden desgewenst hun expertise aan.

5. Goede samenwerking met lokale ondernemers en een vertrouwenwekkende relatie met omwonenden zijn cruciaal voor een succesvolle gebiedsontwikkeling van Landgoed Soestdijk.

Participatieproces

Een participatieproces in de geest van de Omgevingswet vergt soms gewenning: niet aanwijzen, niet onderhandelen, maar echt samenwerken. Concept-rapporten verspreiden, terwijl deze nog niet zijn afgerond. De klankbordgroep-leden werd gevraagd er op te vertrouwen dat er geen relevante informatie werd achtergehouden en dat hun inbreng serieus wordt meegenomen in de planontwikkeling en besluitvorming. De klankbordgroepen waren breed samengesteld, dus logisch dat binnen de drie groepen de standpunten soms uiteen lagen. Het onderstreept alleen maar het doel om relevante meningen en ideeën in een vroegtijdig stadium in kaart te brengen en te benutten voor het maken van goede afwegingen bij de planontwikkeling en een beter besluit van de gemeenteraad. Participatie betekent niet dat de democratische besluitvorming buitenspel wordt gezet. Integendeel. Zo adviseren de klankbordgroepen dat de gemeenteraad, als meest democratisch gelegitimeerd orgaan, de hoeveelheid en precieze omvang van de evenementen met de daarbij maximaal toelaatbare geluidniveaus in de regels vastlegt. Een ander mogelijk misverstand is dat participatie in de plaats zou treden van wettelijke inspraak of de mogelijkheid tot het naar voren brengen van zienswijzen door een ieder (ook elk individueel lid van de klankbordgroepen is hierin vrij om te handelen).

De klankbordgroepen hebben meermaals aangegeven behoefte te hebben aan een overzicht van de impact van de plannen voor Landgoed Paleis Soestdijk op de bredere omgeving. Deze behoefte botst met het Raadsbesluit van 10 april om te starten met een bestemmingsplan voor Landgoed Paleis Soestdijk vóór dat er een brede gebiedsvisie is gemaakt. De klankbordgroepen willen benadrukken dat een inventarisatie van het gehele effectgebied van de plannen voor Landgoed Paleis Soestdijk wenselijk is: met name op het gebied van mobiliteit (ook door evenementen) en natuurwaarden. Wat

is bijvoorbeeld de impact van interventies en activiteiten op Landgoed Paleis Soestdijk op de omringende bossen? De participanten hebben begrepen dat voor mobiliteit en oversteekbaarheid, maar ook voor natuur de komende maanden nog nader onderzoek wordt gedaan en dat de resultaten daarvan worden opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan.

Overigens wordt over de vervolgpcedure verschillend door de participanten gedacht. Enkele participanten zijn van mening dat het voorontwerpbestemmingsplan in de huidige vorm door de gemeenteraad nog niet kan worden vrijgegeven voor inspraak, omdat een aantal onderdelen in het voorontwerp nog ontbreken (mobiliteitsonderzoek, inclusief de effecten van evenementen en natuurbeheerplan). Zij dringen aan op uitstel. Anderen zijn van mening: Hoe eerder een voorontwerpbestemmingsplan ter inzage kan worden gelegd, hoe beter het is. Dit vanuit de filosofie dat vroegtijdige inspraak tijdens de planontwikkeling het meest effectief is, omdat dan nog niet alles 'in beton is gegoten'. Het is aan de gemeenteraad om hierover een besluit te nemen.

De overgrote meerderheid van de klankbordgroep-leden vindt dat er voldoende ruimte was voor inbreng van ideeën door participanten. In die zin is het participatieproces verrijkend geweest.

Natuur: compensatie of investering?

Behoud van rust en stilte moeten in het gehele gebied leidend zijn, dit geldt ook voor de woningen die er komen. De 2.8 hectare uitgeefbare grond in plaats van 6.1 hectare is beter voor de natuur op alle niveaus van leven en de verbindingen daartussen (biodiversiteit). Oude boskernen én bosgroeiplaatsen moeten beschermd blijven. Niet alleen in een juridisch minimum (door strikt de grenzen aan te houden) maar door ook rekening te houden met de directe omgeving ervan. Het Baarnse Bos, het Paardenbos en de Moestuyn moeten eveneens intact blijven. Voor behoud van natuurwaarden moet naar de bredere context worden gekeken door onderzoeken naar de effecten van de nieuwe plannen uit te breiden naar de gebieden buiten de grenzen van het landgoed.

In het gehele gebied, inclusief het parkbos en de omringende natuurgebieden, zijn de natuurwaarden van bijzondere betekenis en bevinden er zich beschermde diersoorten zoals de boomvalk, sperwer en ransuil. Het landgoed moet veiligheid en ruimte blijven bieden aan aanwezige flora- en fauna. Biodiversiteit moet niet alleen worden behouden, maar zo mogelijk verder worden uitgebreid. Maak het landgoed aantrekkelijk voor nieuwe soorten door middel van slim en toekomstgericht water-, bos- en parkbeheer. Laat ontwikkelingen regelmatig monitoren door een onafhankelijke partij die wordt aangewezen door de gemeente en de provincie. Blijf steeds zoeken naar een goede balans tussen de exploitatiemogelijkheden en het behoud van cultuur en natuur. Of nog iets scherper gesteld: laat de woningbouw niet ten koste van de natuur gaan.

De klankbordgroepen pleiten er voor om de aanwezige natuur nadrukkelijker in de exploitatie te betrekken. Zij adviseren de eigenaar om met voorrang natuur-investeringen uit te voeren. Op het gebied van natuur-inclusief bouwen en natuurbeheer zijn op dit moment belangrijke (inter)nationale ontwikkelingen gaande. Er ontstaan steeds meer nieuwe initiatieven gericht op het creëren van win-win situaties voor landeigenaar én natuur in en om het landgoed. Daar is lef, inzet en expertise voor nodig. In het huidige voorontwerpbestemmingsplan krijgen de klankbordgroepen daar helaas nog (te) weinig beeld van. Aangezien het grootste gedeelte van Landgoed Paleis Soestdijk uit natuur bestaat verwachten de klankbordgroepen dan ook in het ontwerpbestemmingsplan een innovatief en uitgewerkt natuurbeheerplan gebaseerd op een ambitieuze natuurvisie die aansluit bij de omgeving én recente (technologische) ontwikkelingen op het gebied van natuurbeheer. Landgoed Paleis Soestdijk heeft de unieke kans zich te profileren als een nationaal en vernieuwend voorbeeld van hoe

we (in de toekomst) met onze natuur omgaan. Grijp die kans en zoek daarbij bijvoorbeeld naar nauwe samenwerking met de WUR (Wageningen University & Research) en diverse natuurorganisaties.

NNN-compensatie van de weilanden ('groene contour') aan de Praamgracht is van groot belang. Hierdoor ontstaat een natuurlijke corridor naar de Eem. Een overgrote meerderheid van de leden van de klankbordgroepen vindt dat de weilanden niet mogen worden gebruikt als overloopparkerterrein, ook niet incidenteel. Maak bij de natuurlijke inrichting van de gronden tussen de bebouwing van het Alexanderkwartier zoveel mogelijk gebruik van inheemse beplanting en betrek bewoners bij het vergroten van de biodiversiteit.

Oversteekbaarheid en (her)inrichting Amsterdamsestraatweg (N221)

De Amsterdamsestraatweg vormt om meerdere redenen een storende barrière binnen het Landgoed Paleis Soestdijk. De klankbordgroepen vinden de huidige weginrichting en oversteekbaarheid van de Amsterdamsestraatweg verre van ideaal. De weg is nog breder dan een gemiddelde autoweg en logischerwijs passen automobilisten hun snelheid en verkeersgedrag hierop aan. De maximaal toelaatbare snelheden worden voortdurend overschreden. De weginrichting en het lawaai maakt de directe omgeving van Paleis Soestdijk tot een onvriendelijke no-go-area. Dit vraagt om een fundamentele herinrichting van de Amsterdamsestraatweg. De herbestemming van het landgoed leidt tot nog meer verkeer, zodat de urgentie hiertoe zo mogelijk nog groter wordt. Het biedt tegelijkertijd de kans om de hele route door het aantrekkelijke parklandschap tussen Paleis Soestdijk en de rotonde bij Kasteel Groeneveld in samenhang te bezien.

Binnen die route zien veel leden van de klankbordgroepen mogelijkheden om door aanpassing van de kruisingen de doorstroming te verbeteren. De Amsterdamsestraatweg is voor Soest immers een belangrijke route naar de A1. Vooral de kruising Oranjeboom en kruising Trier, vanuit Soest richting A1, veroorzaakt door de enkele opstelstrook in spijtijden congestie. De klankbordgroepen hebben kennis genomen van het onderzoek waaruit blijkt dat het voor het autoverkeer, met het oog op een verkeerskundig belang, verstandig is om de inrichting van 2x2 te laten voortbestaan. Tegelijkertijd zijn er ook andere belangen die betrokken moeten worden bij de herinrichting. Zo is een veilige oversteekbaarheid bij de Parade en in de bebouwde kom van Baarn van groot belang. De klankbordgroepen vinden dan ook dat de snelheid over de hele route tussen Paleis Soestdijk en de rotonde bij Kasteel Groeneveld moet worden teruggebracht tot een eenduidige en herkenbare snelheid die recht doet aan het verbeteren van de veiligheid en het woon- en leefklimaat van omwonenden. Een uniforme snelheid van maximaal 50 km/h zou hieraan het beste tegemoetkomen. Handhaving door trajectcontrole is van belang. Door verlaging van de snelheid op het hele traject kan de doorstroming in spijtijden verbeteren, wat ook van belang is om een toename van verkeer op de kruising Trier en Torenlaan/Stadhouderslaan/Praamgracht te voorkomen. Het weren van sluipverkeer op de provinciale wegen binnen de driehoek Amersfoort-Hilversum-Utrecht en het bevorderen van het gebruik van de rijksnelwegen (A1-A28-A27) kan de verkeersdruk op de locatie doen verminderen.

Een deel van de leden van de klankbordgroepen meent dat voor de oversteekbaarheid van de Amsterdamsestraatweg een autotunnel de beste oplossing is. Voetgangers en dieren kunnen zich dan vrij bewegen en de doorstroming van verkeer is gewaarborgd. Een ander deel pleit voor een ongelijkvloerse oplossing voor voetgangers en fietsers (tunnel of brug). Aandacht voor sociale veiligheid is daarbij van belang. Duidelijk is dat de oplossing niet bij één partij kan worden neergelegd en dat er de nodige dilemma's spelen. De klankbordgroepen hebben geconstateerd dat het tracé van de Amsterdamsestraatweg in het voorontwerpbestemmingsplan vooralsnog buiten het plangebied is gelaten. Er vindt nog nader onderzoek plaats naar de oplossingen voor een veilige oversteek en de herinrichting van de weg. De klankbordgroepen hebben er met instemming kennis van genomen dat

het tracé alsnog in de fase van het ontwerpbestemmingsplan aan het plangebied wordt toegevoegd, nadat er op basis van het onderzoek verdere keuzes zijn gemaakt. Resumerend komen de klankbordgroepen tot de volgende uitgangspunten:

- Maximaliseer tussen Paleis Soestdijk en Kasteel Groeneveld de snelheid op 50 km/h. Zorg in ieder geval voor een goede handhaving hiervan, bijvoorbeeld door trajectcontrole;
- Pak de kruisingen aan om de doorstroming te verbeteren;
- Gebruik voor de hele route Zeer-Open-Asfalt-Beton om geluidhinder te verminderen;
- Zorg bij de ontsluiting van de woningbouwlocatie bij het Marchausseeterrein voor een goede en snelheid-remmende oplossing in bijvoorbeeld een ovatonde;
- Geef bij de herinrichting van de Amsterdamsestraatweg in het deel tussen de kruising Oranjeboom en de kruising Trier prioriteit aan het langzame verkeer (fietsers en voetgangers) en zorg aan beide zijden voor goede fiets- en voetpaden;
- Zorg voor versmalling van het wegprofiel (en de rijstroken), creëer visuele accentuering met beplanting, normaliseer de weginrichting (verwijder de vele lantaarnpalen);
- Accentueer de OV-ambitie door ruimte voor goed zichtbare en bereikbare bus-opstap- en overstapplaatsen;
- Zorg voor een veilige oversteekbaarheid van de Amsterdamsestraatweg ter hoogte van de Parade door te werken met een niveauverschil tussen het langzame- en het autoverkeer.

Tenslotte achten de klankbordgroepen het onjuist dat aan het vast te stellen bestemmingsplan een verkeerskundig onderzoek ten grondslag wordt gelegd waarin geen rekening wordt gehouden met de bezoekersaantallen als gevolg van evenementen. Het aantal evenementen in de directe omgeving van Baarn en Soest bij Kasteel Groeneveld, Paleis Soestdijk, Lage Vuursche, Pekingtuin, de Eng en het Gildeterrein, bestrijkt meer dan 95 dagen per jaar. Een dermate grote hoeveelheid dagen heeft structurele gevolgen voor de verkeerstoename waaraan bij de regulering van gebruiksmogelijkheden van het Landgoed Paleis Soestdijk in het bestemmingsplan niet voorbij kan worden gegaan. Hierbij is volgens de klankbordgroepen geen sprake van incidentele verkeersstromen door evenementen. Nu heeft het verkeersonderzoek zich alleen gericht op het stuk tussen de twee stoplichten en niet verder. Echter het verkeer moet dan verder en met name wat dit betekent voor het oversteken, voetgangers, fietser en auto's is niet meegenomen. Er is alleen gekeken of de weg het aan kan. Er moet dus een bredere visie en analyse komen t.a.v. de verkeersstromingen en de mogelijke oplossingen om het verkeer van en naar Soestdijk te laten gaan.

Evenementen: Scherpere regels

Een groot deel van de klankbordgroepen vindt de concerten een toegevoegde waarde hebben. Tegelijkertijd zijn er zorgen over de grote hoeveelheid, grote bezoekersaantallen en de dagen met overschrijding van geluidwaarden. De discussie over de plek van de evenementen (voortuin, achtertuin of beide) leverde verschillende standpunten op. De grootste gemene deler is dat een deel van de evenementen in de voortuin zou kunnen en een deel in de achtertuin, waarbij locatieprofielen een belangrijke rol spelen. Uitgangspunten en spelregels zijn: een goede dosering is vereist, waarbij voor de achtertuin vanuit "behoud van natuur" moet worden geopereerd. In dat verband is het opmerkelijk dat het voorontwerpbestemmingsplan geen nadere beperkingen stelt aan het houden van met geluid versterkte evenementen binnen de natuurbestemming in de achtertuin. Belangrijk is het evenwicht tussen aantal evenementen, aantal bezoekers, geluidsniveau, frequentie, tijdsduur, en locatiespreiding. In zowel de voor- als achtertuin dienen technische middelen te worden ingezet om

bij versterkt geluid de hinder voor omwonenden zo veel mogelijk te beperken en er zeker geen sprake is van een (structurele) overlast.

Het advies van de gezamenlijke klankbordgroepen is: houd het naar bezoekersaantal, geluid, verkeer en andere ambities wat kleiner en beter beheersbaar. Door het aanwijzen van specifieke plekken waar evenementen kunnen worden gehouden, kan de overlast voor mens en natuur door deze spreiding beter beperkt worden. Afspraken moeten in het bestemmingsplan worden vastgelegd, rekening houdend met “handhaafbaarheid” door de Regionale Uitvoeringsdienst.

Ook is de constatering van belang dat het in artikel 16.1 van de regels opgenomen overzicht van toegelaten aantallen evenementen verwarring wekt. De tabel moet vervangen worden door een gedetailleerde regeling (al dan niet met een nieuwe tabel) waarin precieze omvang en hoeveelheid van evenementen met de daarbij maximaal toelaatbare geluidniveaus in de regels van het bestemmingsplan worden vastgelegd. Bovendien geeft het ook een te globale regulering van met name de evenementen met versterkt geluid. Te zwaar wordt met het voorontwerpbestemmingsplan geleund op de aanvullende regulering van de APV, die zonder noemenswaardige procedure, inspraak en rechtsbescherming kan worden aangepast. Om die reden hechten de klankbordgroepen er aan dat de precieze omvang en hoeveelheid van evenementen met de daarbij maximaal toelaatbare geluidniveaus in de regels van het bestemmingsplan worden vastgelegd. Daarbij zou het aantal dagen waarop de toelaatbare geluidsnormen worden overschreden, ook in het bestemmingsplan moeten worden vastgelegd op maximaal twaalf dagen per jaar. De in artikel 16.5 voorgestelde ongeclausuleerde wijzigingsbevoegdheid voor het college om het maximaal toelaatbare aantallen evenementen naar boven bij te stellen, is voor de klankbordgroepen niet acceptabel. De evenementen vormen voor de omgeving een zware belasting. Om die reden dienen dergelijke aanpassingen niet buiten de gemeenteraad om, als meest democratisch gelegitimeerde orgaan, te kunnen plaatsvinden.

Daarnaast is het belangrijk om zogeheten locatieprofielen op te nemen voor evenementen in samenhang met de vigerende APV. Onder andere de gemeente Utrecht werkt hiermee. In het locatieprofiel (onderdeel van de bestemmingsplanvoorschriften) staat bijvoorbeeld:

- Hoeveel dagen per jaar hier een bepaald type evenement georganiseerd mag worden;
- Wat de regels zijn voor muziek en geluid;
- Beschrijving van de plek en de gebouwen die dichtbij het terrein staan;
- Locatieverschillen in relatie tot natuur en rust tussen voor- en achtertuin.

Het gaat namelijk om activiteiten die deel uitmaken van de standaard bedrijfsvoering van Paleis Soestdijk, zoals congressen, kerstfair, royal run, voorstellingen, bedrijfspresentaties, etc. Evenementlocaties en de afweging op basis van bovenstaande locatieprofielen zijn van doorslaggevend belang voor een weloverwogen bestemming waar deze plaats kunnen vinden. Stel van tevoren de maximumcapaciteit vast – ook rekening houdend met het parkeeraanbod – en beperk de overlast voor mens en dier. Zo kunnen de klankbordgroepen zich voorstellen dat het nodig is dat in de natuurbestemming in de achtertuin voor geluidversterking andere eisen hebben te gelden dan in de voortuin. Bedenk daarbij ook dat de voor- en achtertuin een andere “allure” hebben en maak daarvan gebruik bij het type evenement. Denk daarbij ook aan het sportpaviljoen.

Evenementen: Parkeren

Een overgrote meerderheid van de gezamenlijke klankbordgroepen vindt dat er niet geparkeerd moet worden ten oosten van de Torenlaan, bij Lage Vuursche en Groeneveld. Dat geldt ook voor de overloopmogelijkheid bij evenementen op het weiland bij de Praamgracht. Zorgen zijn er over het

effect op de natuur, maar ook om de ontsluiting bij de Naald. In het verleden hebben zich daar door verkeersopstoppingen ongevallen voorgedaan.

De klankbordgroepen merken op dat er een discrepantie bestaat tussen de regels en de toelichting als het gaat om evenementen als zodanig, en evenementen en parkeren. In artikel 18.1 van de regels zou niet alleen een toereikende parkeergelegenheid voor het gebruik van de gebouwen moeten worden voorgeschreven. Ook voor het gebruik van de onbebouwde delen van het landgoed zou moeten worden vastgelegd dat er toereikende parkeergelegenheid beschikbaar moet zijn. In dat verband is het voorontwerpbestemmingsplan onhelder als het gaat om de opvang van de parkeerbehoefte bij grote evenementen. In de toelichting wordt beschreven dat hiervoor het weiland aan de Praamgracht wordt benut. Op grond van het geldende bestemmingsplan is parkeren op deze locatie evenwel niet toegestaan. Door het betrokken weiland buiten het plangebied te laten en parkeermogelijkheden daar niet adequaat te regelen, ontbreekt derhalve een juridische basis voor een toereikende opvang van de parkeerbehoefte bij grote bezoekersaantallen. De tijdens een bijeenkomst gedane suggestie, dat bij elk groot evenement telkens een individuele omgevingsvergunning kan worden verleend om het parkeren in strijd met het bestemmingsplan toe te staan, vormt volgens de klankbordgroepen geen bestendige juridische basis. De grote bezoekersaantallen die het bestemmingsplan toelaat, zijn daardoor in strijd met een goede ruimtelijke ordening. Overigens vindt een belangrijk deel van de participanten dat het weiland aan de Praamgracht niet benut zou moeten worden voor parkeren.

Er bestaat consensus over de al ingetekende locaties De Dries, de Parade, het Park en eventueel het Alexanderkwartier. Men denkt dat de capaciteit van die locaties verhoogd zou kunnen worden door meer-laags-parkeren mogelijk te maken, bij voorkeur ondergronds of half verdiept, waardoor het parkeren opgaat in de omgeving onder een groene bedekking. Een kanttekening wordt geplaatst bij de hoge realisatiekosten. Wellicht zou een risicodragende partij de parkeergarage(s) kunnen aanleggen en exploiteren. Sommige omwonenden wijzen wel op het risico dat er mogelijk overloop van parkeren naar de woonwijken optreedt als parkeren dicht bij het Paleis duurder gemaakt wordt.

Gezien de aard van de exploitatie van Paleis Soestdijk met onder andere het thema 'Duurzaamheid', zou de nadruk van mobiliteit van potentiële bezoekers moeten liggen op openbaar vervoer en de fiets. P&R faciliteiten (ook voor OV en Fiets) bij station Baarn zouden, na een onderzoek naar de effecten op de natuur, aan de noordzijde langs het spoor (ten zuiden van de Gerrit van der Veenlaan) richting het westen uitgebreid kunnen worden. Los van de toenemende parkeerbehoefte door een intensievere exploitatie van Landgoed Paleis Soestdijk, is het wenselijk om op die locatie het volume aan parkeerplaatsen bij het station te vergroten (ook om mensen meer te motiveren met het OV naar het werk te gaan). Er moet een goede pendelbus-verbinding zijn met het Paleis, daarbovenop zouden (elektrische) huurfietsen ter beschikking moeten zijn.

Bij evenementen moet het gebruik van openbaar vervoer worden gestimuleerd door combikaartjes (evenement/OV) online te verkopen, met pendelbussen bij intercitystations Hilversum CS en Amersfoort CS, en Hilversum Sportpark, Baarn en in Soest. Voor automobilisten zouden combikaartjes verkrijgbaar moeten zijn inclusief een parkeerkaart waarbij verder parkeren (Bomencentrum, Hilversum Sportpark, voormalige vliegbasis Soesterberg) goedkoper wordt dan dichterbij. Geen kaartje onder de voorruit? Dan wordt men verwezen naar een "overloop"-parkeerplaats, waar men alsnog een kaartje kan kopen. Voorwaarde is dat het pendelbusvervoer goed georganiseerd is. Fietsers en voetgangers zouden bij hun concertkaartje een consumptiebon moeten krijgen (goed gedrag belonen). Zorg ook voor voldoende laadpalen bij parkeerfaciliteiten, zowel voor elektrische auto's als e-bikes.

De ontsluiting naar de A27 en de A1 zal passend moeten worden gemaakt met het volume aan verkeer dat de activiteiten aantrekken. Hierbij moet de veiligheid van langzame verkeersdeelnemers bewaakt

worden (fietsers en voetgangers). Onderzoek ook het realiseren van een P&R locatie in de directe omgeving van een snelweg (carpoolplaats Eembrugge bij afslag Baarn aan de A1 uitbreiden). Een pendelbus moet voor de verbinding met Paleis Soestdijk zorgen.

Financierbaarheid en maatschappelijke baten

De klankbordgroepen constateren met genoegen dat enkele aangedragen financiële oplossingen in het 1^e trap advies door de onderhandelaars van publieke en private zijde zijn overgenomen. Daarmee is dat onderdeel in ieder geval gehonoreerd.

De klankbordgroepen hebben de focus gericht op de maatschappelijke kosten van de herontwikkeling van Paleis Soestdijk en niet op de maatschappelijke baten. Dat is op zich logisch tegen de achtergrond van de onderzoeken die nodig zijn voor het voorontwerp bestemmingsplan. Maar, wat zijn de positieve effecten voor bedrijven, winkels, horeca, recreatie in de directe omgeving van het Paleis? Voor de gemeente Soest en Baarn? Buiten de evenementen gaat het wel om 400.000 mensen die jaarlijks een bezoek aan het Paleis brengen. Hier ligt een grote uitdaging voor initiatiefrijke ondernemers uit de buurt. Geen concurrentie maar samenwerking tussen Paleis en lokale ondernemers voorkomt een 'Kaatsheuvel-effect'.

Een aantal leden bepleiten een kleinschaliger invulling van het Paradeterrein. Zij vragen zich af of 120 hotelkamers wel nodig zijn. Wellicht nog belangrijker is het feit dat het voorontwerpbestemmingsplan het mogelijk maakt om op de Parade elke dag feesten en partijen te organiseren tot een maximum van 500 personen. Omwonenden vrezen overlast voor mens en natuur. Ook wordt gewezen op het feit dat in de koopovereenkomst tussen MBEG en het Rijksvastgoedbedrijf is vastgelegd dat het ensemble in stand moet worden gehouden. Dat vraagt ook om een adequate oversteek en een vorstelijke uitstraling van de Parade.

De eigenaar heeft aangegeven de samenwerking met regionale ondernemers op te willen zoeken. Indien de samenwerking daadwerkelijk op een positieve wijze wordt ingevuld zullen de regionale ondernemers blij zijn met de initiatieven. De toekomst zal dit uitwijzen. Daarnaast ligt er ook een uitdaging voor initiatiefrijke ondernemers uit de buurt. Geen concurrentie maar samenwerking tussen Paleis en lokale ondernemers kan bijdragen aan ondernemersinitiatieven in de directe regio, waarvoor de basis is gelegd in het innovatieve centrum van het Paleis. Het feit dat Baarn op nummer 8 van 351 gemeenten staat in de landelijke ranglijst van economische prestaties in het midden- en kleinbedrijf biedt hiervoor kansen. Aan de andere kant groeit de leegstand van commercieel vastgoed. Een gemeenschappelijke agenda van activiteiten in het Paleis en daarbuiten zou een goede eerste stap zijn. Ook de programmering van culturele activiteiten in het nieuwe auditorium van het Paleis verdient afstemming met bijvoorbeeld theaters in Baarn en Soest.